

til Schengeninformationssystemet som uønsket i medfør af Schengenkonventionen på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter udlændingelovens bestemmelser herom, jf. udlændingelovens § 19, stk. 3.

I praksis vil der navnlig være grund til at vurdere, om den sving, der har medført, at den pågældende person er blevet frakendt sin danske indfødsret, også har været afgørende i forbindelse med opnåelsen af den pågældendes tidligere opholdstilladelse. Hvis dette er tilfældet, vil den pågældende normalt ikke kunne generhverve den tidligere opholdstilladelse, jf. dog nedenfor om udlændingelovens § 26. Det samme gælder, hvis opholdstilladelsen var opnået ved sving på anden måde.

Hvis en person, der får frakendt sin indfødsret, alene havde en tidsbegrænset opholdstilladelse ved erhvervelsen af dansk indfødsret, skal det endvidere – i det omfang dette er praktisk muligt – bl.a. vurderes, om grundlaget for den tidligere opholdstilladelse fortsat er til stede, jf. herved udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1.

Ved afgørelsen af, om den tidligere opholdstilladelse kan nægtes generhvervet, skal der endvidere lægges vægt på de i udlændingelovens § 26 nævnte hensyn, uanset om den pågældendes opholdstilladelse var tidsbegrænset eller ej, jf. herved udlændingelovens § 19, stk. 5. Det skal således vurderes, om nægtelse af at generhverve den tidligere opholdstilladelse må antages at virke særlig belastende, f.eks. på grund af den pågældendes tilhørsforhold til det danske samfund. Opholdstilladelsen vil i sådanne tilfælde normalt kunne generhverves, selv om grundlaget for den tidligere opholdstilladelse ikke længere er til stede, jf. herved navnlig udlændingelovens § 19, stk. 1.

Hvis der træffes afgørelse om, at den pågældende kan generhverve den tidligere opholdstilladelse, meddeles opholdstilladelsen på de samme betingelser, som var gældende for den tidligere opholdstilladelse, herunder også for så vidt angår eventuel særlig retsbeskyttelse mv., som personer med opholdstilladelse efter loven opnår efter bestemte tidsrum, jf. herved bl.a. udlændingelovens § 27 om beregningen af disse tidsrum.

Hvis der træffes afgørelse om, at den pågældende ikke kan generhverve den tidligere opholdstilladelse, vil afgørelsen kunne påklages efter de almindelige regler i udlændingeloven. Det betyder, at afgørelser, der vedrører en person, hvis tidligere opholdstilladelse var meddelt i medfør af udlændingelovens §§ 7 eller 8, vil kunne påklages til Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 1. Hvis afgørelsen

vedrører en person, hvis tidligere opholdsbevis eller opholdstilladelse var meddelt efter EF/EØS-bekendtgørelsen, vil afgørelsen kunne påklages til Udlændingestyrelsen. I andre tilfælde vil afgørelsen kunne påklages til Indenrigsministeriet.

En afgørelse om, at en person, der har fået frakendt sin danske indfødsret, ikke kan generhverve sin tidligere opholdstilladelse, vil indebære, at den pågældende ikke har noget opholdsgrundlag i Danmark, medmindre den pågældende på grundlag af et eventuelt andet statsborgerskab har ret til at opholde sig her i landet. Der vil således i forbindelse med afslaget på generhvervelse skulle træffes beslutning om udrejsefrist m.v., idet den pågældende skal stilles, som om den pågældende hidtil har haft opholdstilladelse her i landet, jf. udlændingelovens § 33. Ønsker den pågældende fortsat at opholde sig her i landet, må den pågældende søge om ny opholdstilladelse efter de almindelige regler herom i udlændingeloven. Den pågældende vil i den forbindelse være stillet som enhver anden udlænding, der søger om opholdstilladelse i Danmark.

3.3. Lovens virkning vedrørende forhold inden lovens ikrafttræden

Det foreslås, at lovændringen også finder anvendelse i forhold til personer, der har erhvervet dansk indfødsret før lovens ikrafttræden.

Den foreslåede bestemmelse om frakendelse af dansk indfødsret vil således også kunne anvendes i tilfælde, hvor de svingagtige forhold er begået – og indfødsretten erhvervet – før lovens ikrafttræden. Loven vil dermed få tilbagevirkende gyldighed.

Det er ud fra principielle retssikkerhedsmæssige overvejelser i almindelighed forbundet med væsentlige betænkeligheder at tillægge regler, der virker bebyrdende for borgerne, tilbagevirkende gyldighed. Borgerne bør til enhver tid kunne vide, hvilke regler der regulerer den enkeltes adfærd, og dette princip er udtryk for, at borgerne som regel har en berettiget forventning om, at retsvirkningerne af en handling afhænger af regler, der var trådt i kraft på det tidspunkt, hvor handlingen blev foretaget.

Efter Justitsministeriets opfattelse gør de nævnte principielle betænkeligheder sig ikke gældende med hensyn til at tillægge den foreslåede regel om frakendelse af indfødsret tilbagevirkende gyldighed, skønt frakendelse af indfødsret vil have bebyrdende karakter. Frakendelse af dansk indfødsret vil således ikke have karakter af en strafferetlig sanktion eller retsfølge, men vil snarere kunne sammenlignes med annullation af en begunstigende forvaltningsafgørelse, som